

eglutė

1981
spalis

eglutė

1981
SPALIS

TURINYS

- 3 RUDENS LAPAI, A. Kašiubienė
- 4 NEPAPRASTAS SVEČIAS, E. Vaišnienė
- 11 MIKIO DIDELIS DARBAS, C. Safran; vertė D. Sadūnaitė
- 16 LIŲTŲ NAUJI RŪBAI, I. Grabošaitė-Ross
- 19 NYKŠTUKAS, Linutė
- 20 KRYŽIAŽODIS, Tījūnėliai
- 22 GALVOSŪKIAL, D. De Sa Pereira
- 24 PETELIŠKĖS IR KANDYS, D. Augienė
GAMTA, R. Jankutė
- 28 APIE BEISBOLĄ, D. Udrys
- 30 VAIKŲ KŪRYBA

PIEŠINIAI

1981 viršeliai — A. Sruoginienės
Skyrių vinjetės — Z. Sodeikienės
Kitos iliustracijos:

- D. Kizlauskienės — 3
- V. Kubiliūtės — 4, 5, 7, 8, 9
- N. Palubinskienės — 11, 12, 13, 14, 15
- R. Rygelytės — 16, 17, 18
- A. Sruoginienės — 19
- I. Grigaitienės — 23
- K. Juzaitytės — 26
- Z. Sodeikienės — 27

REDAKCIJA

Vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė

Gautąją medžiagą „Eglutės“ redakcija taisy ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo „Eglutėje“ spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription — \$7.00; single copy — \$0.75. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

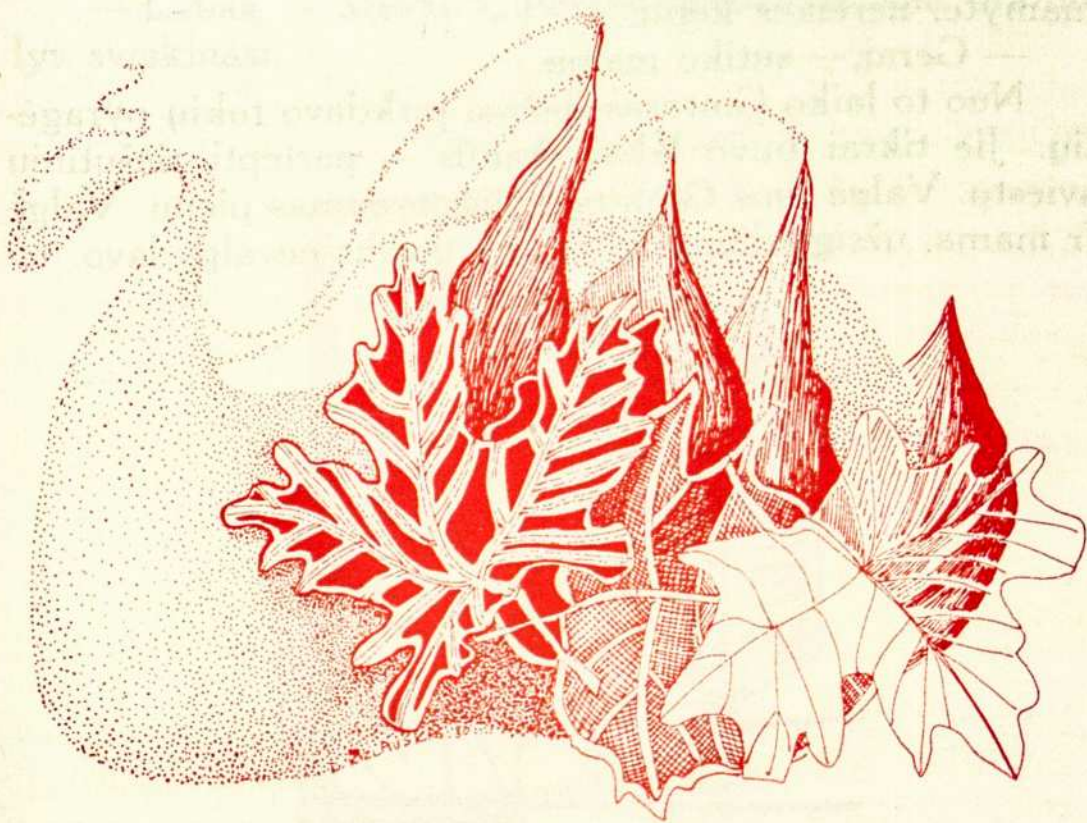
RUDENS LAPAI

Albina Kašiubienė

Krinta lapai rudenėlio,
Paliesti šalnos ir vėjo.
Kloja lapai taką sode —
Lapams medy nusibodo!

Medžiai lapų nemaitina,
Šalna lapą tyliai skina . . .
Dažo spalvom rudenėlis,
Dangų dengia debesėliais.

Lapais, lapais nuberta,
Mūsų žemė apskrita.
Rudenėlis darbo imas —
Lapais krautas jo vežimas.

NEPAPRASTAS SVEČIAS

Elona Vaišnienė

Eidamas pro pyragėlių lentynas maisto krautuvėje, Gintaras pastebėjo nematytą dėžutę. Ant jos buvo išpiešdramblys ir užrašytas keistas žodis: Gaucho.

— Pirkim, — siūlė Gintaras mamai. — Man reikės ko nors užkasti, grįžus iš mokyklos. Sutaupysiu tau darbo, mamyte, nereikės kepti.

— Gerai, — sutiko mama.

Nuo to laiko Gintaras dažnai pirkdavo tokių pyragėlių. Jie tikrai buvo labai skanūs — pertepti riešutiniu sviestu. Valgė juos Gintaras, užsigerdamas pienu. Valgė ir mama, užsigerdama kava. Tik tėvelis nevalgydavo.

— Ačiū, gal vėliau, — sakydavo tėvelis, kai Gintaras jam siūlydavo savo dramblinių pyragėlių. Bet ir vėliau tėvelis jų nevalgydavo.

Grįžęs namo po pamokų, Gintaras pirmiausia pasiimdavo pyragėlių dėžutę. Valgydamas jis mėgdavo žiūrėti į išpieštą dramblį. Dramblys stovėjo ant užpakalinių kojų ir turėjo juokingą skrybėlaitę ant galvos. Tai cirko dramblis, nusprendė Gintaras. Drambliai, kurie džiunglėse gyvena, nemoka ant užpakalinių kojų stovėti. Jie nė skrybėlaičių nenešioja. Šis dramblis ypatingas ir tuo, kad turi ispanišką vardą: Gaucho.

Vieną dieną parbėgęs namo iš mokyklos, Gintaras išpylė sau pieno ir pasiėmė dramblinius pyragėlius. Jis spėjo tik vieną kasnį nuryti, kai suskambėjo durų skambutis. Gintaras atidarė duris. Už durų stovėjo — dramblis.

— Buenos dias, — pasakė dramblis ir mandagiai nulenkė galvą.

— Labas, — atsakė Gintaras, spėdamas, kad dramblis sveikinas.

Dramblys turėjo juokingą skrybėlaitę ant galvos. Jis parodė straubliui į save ir tarė:

— Me llamo Gaucho (tarti: mė ljamo Gaučo).

Gintaras pagalvojo, pagalvojo ir pasakė:

— Aš Gintaras.

Dramblys maloniai palingavo galva. Gintaras nusišypsojo. Jis labai norėjo pakviesti dramblių į vidų, bet mama vis jam sakydavo, kad negalima svetimų įsileisti.

Gaučo nėra svetimas, nusprendė Gintaras. Juk tai tas pats dramblys, kuris išpieštas ant pyragėlių dėžutės! Tikriausiai mama sutiktų pakviesti jį į svečius. Ir Gintaras plačiai pravėrė duris, rodydamas drambliui įeiti. Dramblys apsidžiaugė. Atsargiai ėmė grūstis per duris. Bet durys ne drambliams statytos — per siauros! Gaučo įstrigo tarpduryje.

Gintaras galvojo: kas dabar daryti? Jei labai storas žmogus norėtų įeiti, jis galėtų šonų pasisukti. O storas dramblys negali, nes ir taip bus per platus. . . Už straublio ar už ilčių dramblių traukti Gintaras nedrįso, o daugiau nebuvo į ką įsikibti.

— Aš žinau! — staiga nušvito berniukas, sugalvojęs, kaip drambliui padėti. Jis jam parodė, kad bandytų vėl išlįsti ir apsisukti. Dramblys vargais negalais išlindo atgal ir apsisuko. Dabar Gintaras įsikibo jam į uodegą ir traukė, o dramblys priešakinėmis kojomis stūmėsi atgal. Galų gale, buldinkšt! svečias įvirto į namus.

— Gracias — mandagiai padėkojo dramblys, kai vėl priekiu į Gintarą apsisuko.

— Nėr už ką, — atsakė Gintaras. Jis buvo labai laimingas. Seniai tėvelių prašė, kad nupirktų kokį gyvuliuką. Ir štai dabar įsigijo dramblių! Kaip linksma būtų kasdien drambliu į mokyklą joti! Visi jo klasės draugai prašytų pajodinėti. . .

Gintaras pasižiūrėjo į dramblių ir nusišypsojo. Jis buvo tikras, kad ir dramblys jam nusišypsojo. Tada Gintaras

atidarė dramblinių pyragėlių dėžutę ir išėmė pyragėlį. Dramblys savo straubliu papūtė šilto oro Gintarui į delną. Atsargiai, lyg mažu pirštuku, jis straublio galu paėmė pyragėlį. Straublys užsiritė, prasižiojo didžiulė burna ir pyragėlis dingo. Gintaras drambliui padavė antrą pyragėlį, o pats du pasiėmė.

Taip jiedu netrukus ištuštino dėžutę. Dramblys patenkintas linkčiojo galva. Po kiek laiko jis pasakė:

— Agua, por favor.

Gintaras galvojo, galvojo, bet nesuprato, ko dramblis nori. Kiek palaukęs, jis straubliu patapšnojo berniukui per pilvuką ir pakartojo:

— Agua, por favor.

Gintaras pažiūrėjo į savo pilvuką, pažiūrėjo į dramblio pilvą, bet vis viena negalėjo atspėti, ko dramblis prašo. Kaip tik tuo metu sugrįžo Gintaro mama. Laimė, kad ji mokėjo kelias kalbas, tarp jų ir ispanų kalbą. Ir laimė, kad ji neapalpo, pamačiusi dramblį savo namuose.

Kai dramblys vėl pakartojo savo prašymą, mama tuo-
jau pasakė:

— Žinoma, žinoma, kiek tik nori. — Ji greit iš virtu-
vės atnešė didelį kibirą vandens.

Dramblys kaip tik to ir norėjo. Jis įkišo savo straublį
į kibirą ir šliurpt, vienu gurkšniu išgėrė visą vandenį. Ta-
da mama atnešė du kibirus vandens. Drambliui tai buvo
tik du gurkšniai. Jis aiškiai buvo labai ištroškęs.

— Jei jis taip gers, mums neužteks visų kibirų ir puo-
dų jį pagirdyti, — pasakė mama.

Gintaras truputį pagalvojo.

— Aš žinau! — sušuko jis. Jis nubėgo ir atsinešė savo
mažos sesutės vonelę. Iš rūšio atsitempė ilgą žarną. Viena
žarnos galą įkišo į vonelę, o kitą galą pritvirtino prie kra-
no. Dabar vanduo tekėjo tiesiai į vonelę. Dramblys žiūrė-
jo ir stebėjosi Gintaro sumanumu. Paskui jis gėrė ir gėrė,
kol numalšino troškulį.

— Gintarai, dramblio namuose laikyti mes negalim,
— tvirtai pasakė mama. — Be to, jis tikriausiai kam nors
priklauso.

— Ar negalėtume kieme jį laikyti? — dar bandė de-
rėtis Gintaras.

— Ne, negalėtume. Jis turi grįžti iš kur atėjęs.

Gaila buvo Gintarui su Gaučo skirtis. Ir drambliui
buvo liūdna. Bet ką darysi, kas reikia, tai reikia.

— Sudiev, Gaučo, — pasakė Gintaras.

— Adios, — atsakė dramblys.

Gintaras atidarė duris. Bet dabar dramblys, prisigėręs
vandens, buvo dar didesnis negu pirmiau. Jis tarpduryje
taip įstrigo, kad negalėjo pajudėti nei pirmyn, nei atgal.
Gintaras su mama jį stūmė iš visų jėgų. Dramblys nė iš
vietos.

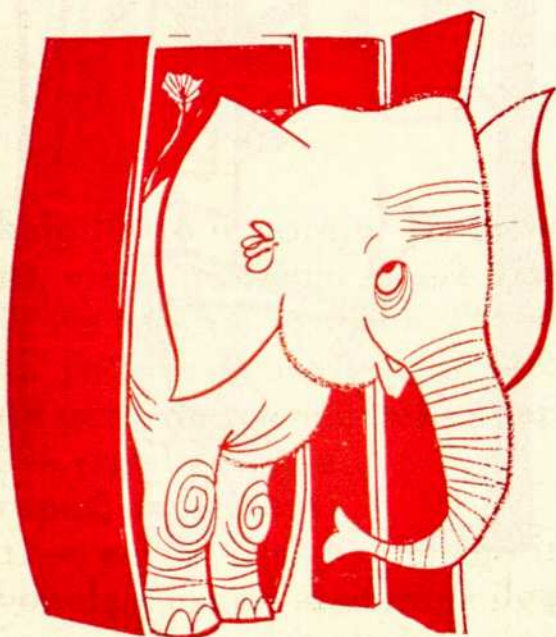

— Dabar jis tikrai turės pas mus likti! — apsidžiaugė
Gintaras. — Aišku, negalėsime naudoti priekinių durų. . .

Kaip tik tada tėvelis grįžo iš darbo. Jis negalėjo įeiti per priekines duris, turėjo eit per užpakalines. Viską gerai apžiūrėjęs, tėvelis sugalvojo ką daryti. Jis liepė Gintarui suskaičiuoti iki trijų, o mamai ispaniškai drambliui pasakyti, kad greit įtrauktų orą išgirdęs žodį "trys". Taip jie ir padarė.

Gintaras skaičiavo. Gaučo giliai įtraukė orą. Tada tėvelis, mama ir Gintaras smarkiai stumtelėjo. Dramblys iššovė kaip iš patrankos! Net skrybėlaitė jam nukrito.

Kai valgo dramblinius pyragėlius, Gintaras visad prisimena savo nepaprastą svečią. O kas netiki, kad jis tikrai buvo, štai įrodymas — skrybėlaitė, lygiai tokia, kaip ant pyragaičių dėžutės.

MIKIO DIDELIS DARBAS

*parašė Claire Safran
sulietuvino ir Eglutei pritaikė
Danguolė Sadūnaitė*

Jis buvo vos šešių colių ilgumo, minkštu šviesiu kailiu. Jis — Mikis — labradorų veislės šuniukas.

Malonus ponas, kuris atstovavo aklųjų organizacijai, padavė mergaitei šuniuką į rankas, sakydamas:

— Jis dabar bus tavo, Brenda, visi ems metams.

Nors mergaitė suprato, kad ji turės šuniuką sugražinti po metų, bet pati sau slapta pagalvojo:

“Metai yra ilgas laikas...”

Mat, Mikis nebuvo tik taip sau paprastas šuniukas. Jis buvo parinktas atlikti didelį darbą. Jis turėjo tapti aklo žmogaus vadu.

Laikas greitai bėgo, ir Mikis, gerokai paūgėjęs, lakstė kieme. Pasistiepęs ant užpakalinių kojų, jis stuktelėjo snukučiu į vartus. Jie atsivėrė, ir jis iššovė laukan iš kiemo — į platųjį pasaulį išsiriti, lyg gelsvas kamuoliukas.

Tuo metu dešimties metų Brenda sėdėjo virtuvėje prie stalo, ruošdama pamokas. Ranka pasirėmusi smakrą, ji sprendė matematikos uždavinį. Išgirdusi triukšmą prie durų, pašoko ir jas atidarė. Ant slenksčio tupėjo Mikis!

— Kaip tu čia atsiradai? — nustebo mergaitė. Argi ji buvo pamiršusi uždaryti kiemo vartelius?... Šuniukas pasišokėjęs laižė jai veidą. Brenda žinojo, ko jis nori. Pačiupusi savo megztinį, ji išbėgo laukan su juo pažaisti.

Kai Mikis antrą kartą ištrūko iš kiemo, Brenda susirūpino. "Jis per daug gudrus!" pagalvojo mergaitė. Mat, tą dieną Mikis grįžo namo tik temstant. Šuniukas buvo visas purvinas, bet jo akys smagiai žibėjo. Brenda suprato, kad jis praleido dieną kokiam nors jo naujai atrastam pelkyne. Ji jau buvo bebėganti jį pasitikti, bet staiga sustojo. Ji atsiminė, kad jos pareiga parodyti Mikiui, kad jis blogai pasielgė.

Nors ir nelabai norėdama, mergaitė sudavė šuniukui kelis kartus per užpakaliuką. Griežtu balsu ji pabarė:

— Negerai, kad pabėgai, Miki. Negalima! Ką darytų aklas žmogus, jei tu taip staiga pradingtum...

Mikis nuleido galvą ir, atrodo, gailėjosi negerai padaręs. Brenda vos sulaikė šypseną. Ji prisiminė tas pirmąsias dienas, kai Mikis jų namuose apsigyveno. Jis atnešė tiek daug naujovių į jų šeimos gyvenimą. Šaltais žiemos

popiečiais Brenda jį išsivesdavo laukan palakstyti. Tada jis buvo tik mažiukas, ir bijojo vienas toli eiti. Po kelių minučių imdavo trintis jai apie kojas, kad įsuptų į savo švarkelį pasišildyti. Pusryčius Mikis ėdavo su visa šeima ir būdavo labai patenkintas, gavęs gruzdintos duonos su sviestu.

Norėdama, kad šuniukas priprastų gerai jaustis žmonių tarpe, Brenda jį vesdavosi visur, kur tik galėjo. Šuniukas išmoko ramiai ir padoriai tupėti automobilyje. Išmoko su prideramu orumu vaikštinėti po apsipirkimo centrus. Krautuvės savininkui sutikus, ji net į krautuvę jį išsivesdavo.

Šuniukui paūgėjus, mažoji Brenda ėmė mokyti jį drausmingumo. Jai buvo didelis džiaugsmas penkiolikai minučių dienoje tapti visa žinančia mokytoja.

Vieną saulėtą pavasario dieną, Brenda pastebėjo, kad šuniukas šlubuoja. Veterinarijos gydytojas patarė jai daugiau su juo mankštintis, taip kad šuniuko priekinės kojos raumuo sustiprėtų. Jeigu koja neatsitaisys, Mikis negalės būti aklojo palydovu. Nors Brenda žinojo, kad tokiu atveju ji greičiausiai galės Mikį pasilaikyti sau, bet ji nenorėjo galvoti apie tai ir mankštinosi su šuniuku tol, kol luošumas dingo.

Greitai atėjo rugpiūčio 30-ta diena, jų paskutinis rytas drauge.

Šelmis Mikis, su savo ilgomis apdribusiomis ausimis, tupėjo prie mergaitės kojų, jai bepusryčiaujant. Šia ypatinga proga Brenda pavaišino jį kiaušiniu ir gruzdintos duonos riekute.

Net keliems mėnesiams praėjus po tos išskirtinos dienos, mergaitė vis dar mėgdavo pasigirti savo draugėms, kad ji tą dieną tikrai neverkė. . .

Dar tais pačiais metais, šuniukas Mikis, pagaliau užbaigęs "mokslus", tapo pono Tado, šešiasdešimt šešių metų amžiaus vyro, vadovu.

Truktelėjusi poną Tadą už rankovės, Brenda pašnibždėjo jam į ausį:

— Mikis taip mėgsta pusryčių metu pasigardžiuoti gabaliuku gruzdintos duonos su sviestu. . . — Ir skubiai nusiukdama nuo jo, ji dar spėjo išgirsti Mikio naujojo šeimininko atsakymą:

— Aš stengsiuos tai prisiminti, mieloji Brenda.

LIŪTŲ NAUJI RŪBAI

Irena Grabošaitė-Ross

Vieną rytą liūtas žiūrėjo į leopardą. Jo kailis jam atrodė tikrai gražus.

— Aš norėčiau turėti tokį kailį kaip leopardas, — pagalvojo liūtas.

Jis pasišaukė liūtę ir sako:

— Žiūrėk į leopardo kailį. Jis man labai patinka. Ir aš noriu turėti tokį kailį kaip jis turi.

— Žiūriu, žiūriu... Ir man tas kailis labai patinka. Einam pas siuvėją gazelę. Ji labai gražiai siuva. Gal ji galės mums pasiūti rūbus iš leopardo odos.

Liūtas ir liūtė nuėjo pas gazelę ir sako:

— Žinai, gazele, mums patinka leopardo kailis. Pasiūk mums rūbus iš tokios odos.

— Aš tuoj nubėgsiu į žvėrių turgų ir nupirksiu tokios odos, — atsakė gazelė. — Aš pasiūsiu jums tikrai puikius rūbus.

Liūtas ir liūtė apsidžiaugė:

— Ačiū labai, gazele. Mes sugrįšim pas tave popiet.

Gazelė nubėgo į turgų ir nupirko dvi odas — vieną liūtui ir vieną liūtei. Kai jie sugrįžo, ji tuoj pat primieravo odas, pažymėjo siūles kreida ir pasakė, kad nauji rūbai bus gatavi sekantį rytą.

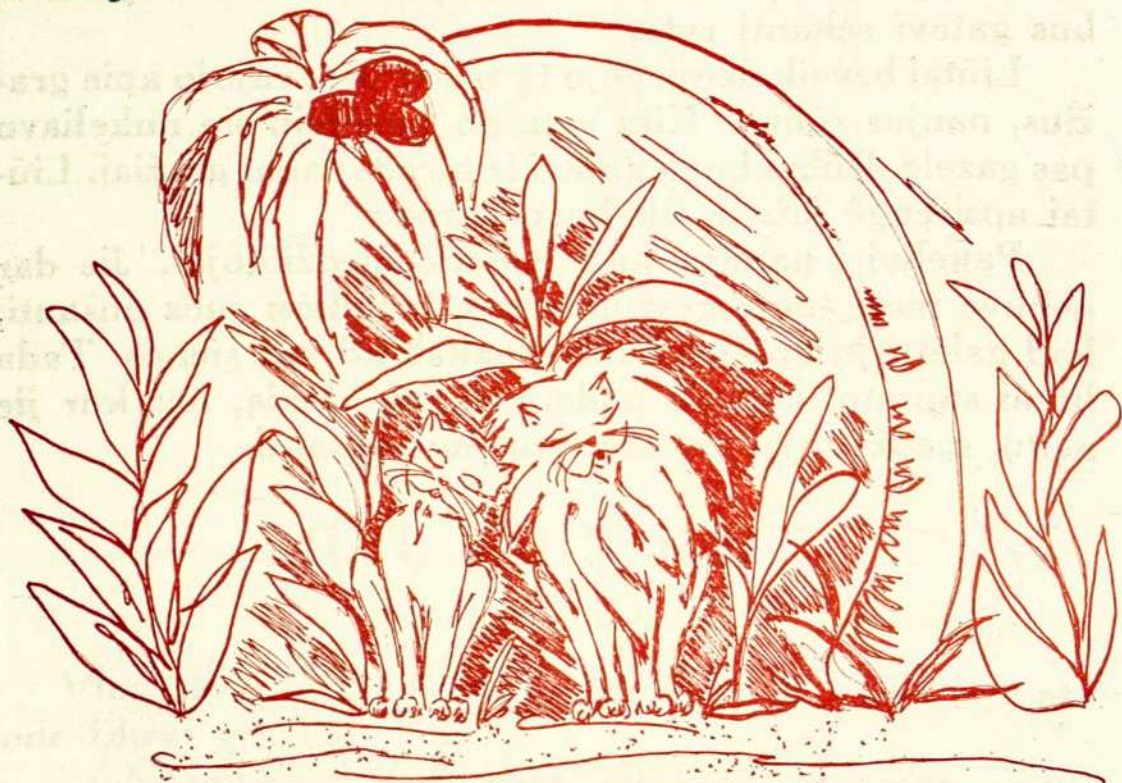
Liūtai beveik nemiegojo tą naktį. Jie svajojo apie gražius, naujus rūbus. Kitą rytą po pusryčių jie nukeliavo pas gazelę. Rūbai buvo gatavi ir atrodė labai gražiai. Liūtai apsirengė jais ir iškeliavo namo.

Pakeliui į namus, juos pamatė medžiotojai. Jie dar nebuvo matę tokių gražių žvėrių, ir taikėsi juos nušauti, kad galėtų jų gražius kailius pakabinti ant sienos. Tada liūtai suprato, kad jie padarė didelę klaidą, nes kur jie neitų, medžiotojai vis bandytų juos nušauti.

Nors liūtų kailis yra vienos spalvos, be taškų, ir netoks gražus kaip leopardų kailis, jis yra saugesnis. Medžiotojai negali jo taip aiškiai iš tolo matyti. Todėl liūtams yra lengviau nuo medžiotojų pasislėpti.

Liūtai tučtuoju nusiėmė leopardų kailius ir numetė į krūmus. Jie niekad daugiau neieškojo gražesnių rūbų. Jie suprato, kad Dievo jiems duoti rūbai buvo geriausi iš visų.

GYVULIŲ MĖSLĖS

1. Vidury bliūdo, puta plūdo.
2. Mažas vyrukas, jo aštrus kirvukas.
3. Šen blinkst, ten blinkst, visa piniguota.
4. Po ledu žirklys.
5. Raudonas ponaitis: "Nuvykit vištas, šunų nebijau!"
6. Be staklių, be nyčių drobes išaudžia.

(Atsakymai psl. 32)

NYKŠTUKAS

Linutė

**Mažučiukas tas nykštukas —
Rudenėlio tarnas.
Jis lapus margai nudažo,
Išdabina parkus.**

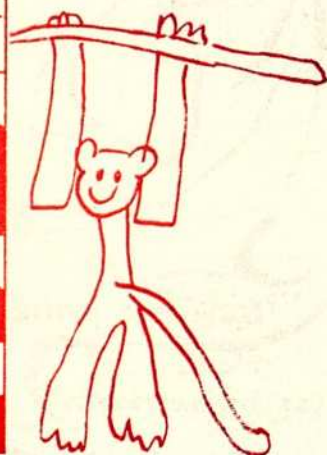
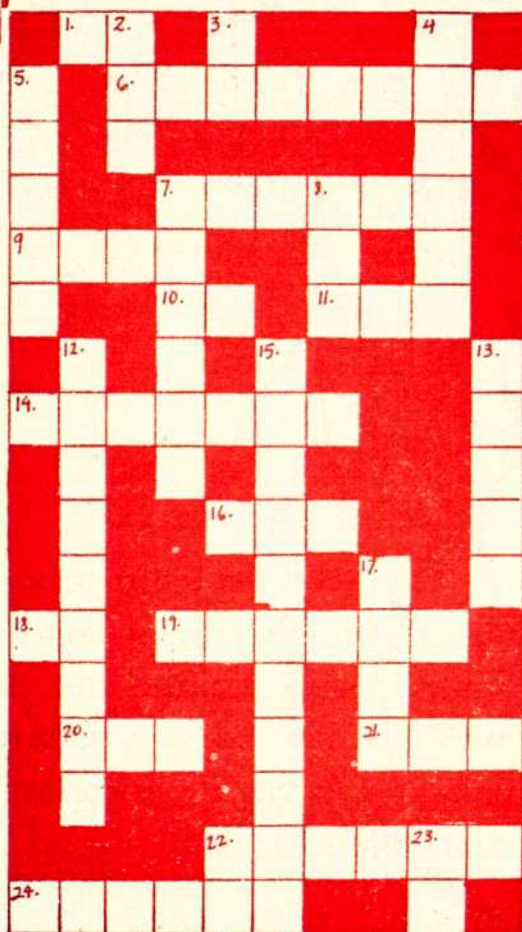
**Ką jis valgo, ką jis geria
Niekas čia nežino,
Tik jo pėdsakus atrandam
Po darbų naktinių.**

KRYŽIAŽODIS:
mes einam į zoologijos sodą

*paruošė Tijūnėlių šeima
Chicago. IL*

Skersai:

1. Linksnis — kilmininkas.
6. Vienas iš didžiausių gyvulių. Žinduolis, turi ilgą straublį, vaikšto keistai stumdydamas kojas. Gyvena Afrikoje ir Indijoje.
7. Paukštis, kuris turi didžiules akis. Jis negali judinti akių, tad judina visą galvą. Turi aštrius nagus. Medžioja naktį ir savotiškai ūbauja.
9. Genys snapu medį, ieškodamas vabzdžių.
10. Prielinksnis — apačioje.
11. Artojas dirvą.
14. Gyvulys, kuris gyvena Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje. Turi ilgas užpakalines kojas ir trumpas priekines. Juda pasišokinėdamas, o vaikus nešioja kišenėje po pilvu.
16. "Pasiima" — trumpesnis žodis tą patį reiškias.
18. Jis — moteriška giminė.
19. Plėšrus, bet ne labai didelis žvėris, kuris gyvena šiaurinių kraštų miškuose. Jis panašus į šunį. Gediminas tokį sapnavo.
20. Jungtukas. Pelytė bėga, bijo katės.
21. Gyvuliai, žmonės valgo.
22. Tas pats gyvulys, kaip nr. 17, tik mažas.
24. Stiprus ir galingas žvėris, kuris turi margą kailį. Jis yra plėšrus, kailių giminės.

Išilgai:

2. Gyvulio išviršinė dalis.
3. Tas dramblys, gyvatė.
4. Labai ilgas gyvulys, kuris neturi kojų. Šliaužia žeme arba raitosi medžių šakomis. Kartais yra nuodingas.
5. Didelis gauruotas gyvulys žinduolis. Yra jų įvairių rūšių ir spalvų.
7. Gražus, spalvingas paukštis buku snapu. Kartais išmoksta tarti žodžius.
8. Tas pats, kaip nr. 21.
12. Mažas, bet protingas ir judrus gyvulys, kuris mėgsta suptis ir laiptoti medžiais.
13. Grakštus, ilgu kaklu paukštis, kuris gyvena negiliuose ežeruose ir upėse. Būna baltų ir juodų. Viena rūšis nedaro jokio garso, o kita lyg trimtuoja.
17. Vikrus, gražiu kailiu gyvulys, kuris pasakose žinomas savo gudrumu. Ūkininkai jo nemėgdavo, nes išpiaudavo vištas.
23. Tas pats, kaip nr. 3.

(Atsakymai psl. 32)

GALVOSŪKIAI

paruošė Daiva de Sa Pereira

I. ATRASK ŽODŽIUS

Šiame kvadrato yra septyni paslėpti žodžiai. Ar gali rasti? Gedimino pilis, Trakai, Eglė, Kaunas, ropė, laumė, Ona.

I G E D I M I N O P I L I S
L B G N O S Y C Š S A U R T
K R L U Ū S A N U A K I J D
L A Ė Ė S A N P I L A U M Ė
L A P P I R Č V N K R L Y S
C I U O Ž S P O K L T U Ū I
J A R R V Y J Ė O N A Š D A

II. SEK PASAKĄ

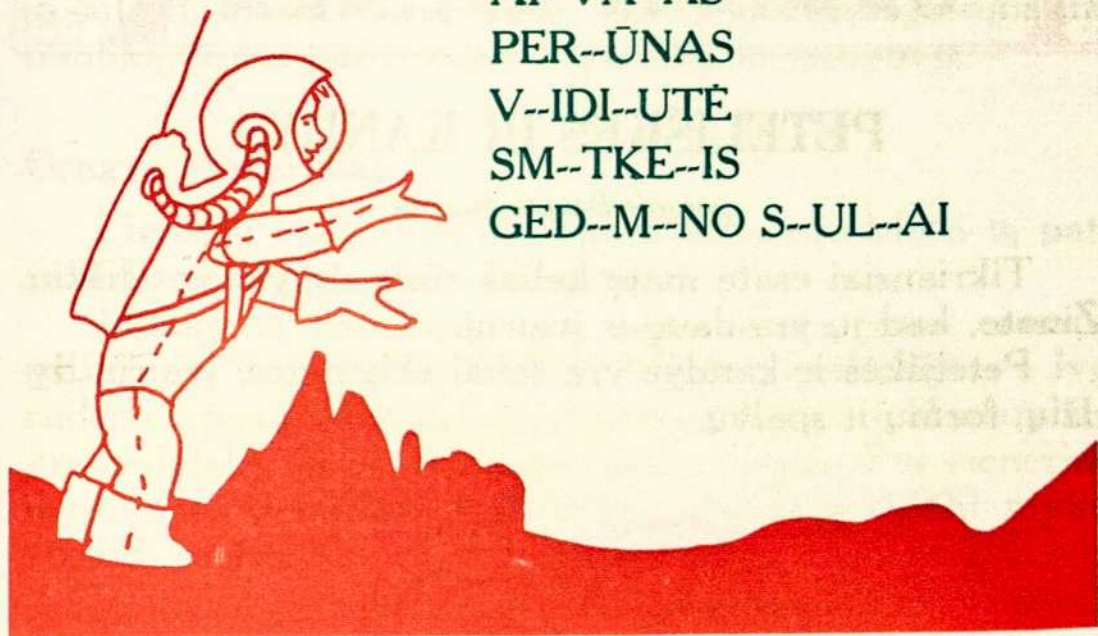
Ar žinai pasaką apie Eglę, žalčią karalienę? Apačioj surašytus sakinius sustatyk teisinga eiga, taip kaip pasakoje.

1. Žilvinas, atsisveikindamas, pamoko Eglę kaip jį pašaukti.
2. Eglė su trim sūnum ir dukrele atvyksta tėvų aplankyti.
3. Eglė su seserim randa žaltį rankšluostyje.
4. Nepasisėkus išgauti nieko iš berniukų, Eglės broliai išgąsdina Drebulę ir sužino iš jos kaip Žilviną pašaukti.
5. Eglė išteka už Žilvino.
6. Pamačius kad vyras žuvęs, Eglė su vaikais virsta medžiais.
7. Eglės broliai bando sužinoti iš jos sūnų kaip reikia tėvelį pašaukti.

III. ĮRAŠYK RAIDES

Ar gali užbaigti šiuos žodžius, įrašant raides, kurių trūksta?

--ELEŽINIS V--L--AS
LIAU--IES --AIN--S
AI--VA--AS
PER--ŪNAS
V--IDI--UTĖ
SM--TKE--IS
GED--M--NO S--UL--AI

IV. Šiais laikais visi domimės erdvėmis. Amerika yra išsiuntusi į erdves mažą raketą su svarbiausiomis žiniomis apie žemės gyventojus. Jei erdvėje yra kitų protingų būtybių, jos tai supras. Jei mes lietuviai norėtume tokią raketą išsiųsti, kokias žinias apie mūsų tautą galėtume pateikti?

pvz. kalba

kaip lietuviai atrodo?

kuo mes skiriamės nuo kitų tautų?

kaip mes panašūs į kitas tautas?

kokia mūsų liaudies muzika, dainos?

koks yra lietuviškas menas, tautiniai raštai?

kokie mūsų tautiniai rūbai?

kokie mes žmonės — linksmi, liūdni, pikti, karingi?

PETELIŠKĖS IR KANDYS

paruošė Danutė Augienė

Tikriausiai esate matę kelias rūšis drugių-peteliškių. Žinote, kad jų yra daug ir įvairių.

Peteliškės ir kandys yra labai skirtingos, įvairių dydžių, formų ir spalvų.

Kandis lo

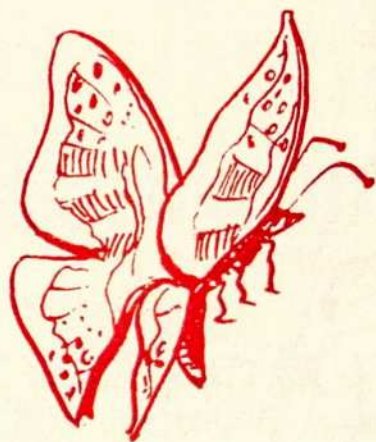
Lo gyvena vakarinėje žemės rutulio dalyje. Vikšras būna maždaug dviejų colių ilgumo. Jo kūnelis padengtas spygliukais, kurie yra pilni nuodingo skysčio ir rasoja. Jei tuos spygliukus paliestum, nuodingas skystis sukels niežėjimą. Tavo oda jausis labai nesmagiai. Tai vikšro būdas apsisaugoti nuo priešų.

Kai vikšras virsta kandimi, pilnai suauga, jis pasikeičia. Kandis turi kitų priemonių apsiginti nuo užpuolikų. Jos sparnuose atsiranda juodos dėmės. Tie apskritimai panašūs į dideles akis. Kai lo suglaudžia sparnus, tų apskritimų nematyti. Bet, kai ji sparnus išskečia, ji atrodo visai kitaip. Pavyzdžiui, pamačiusi paukštį, kuris norėtų ją sulesti, lo išskečia sparnus. Juodos dėmės išgąsdina užpuoliką, kuris pasitraukia ir palieka lo ramybėje.

Drugys Monarchas

Lietuvių kalba turi net tris žodžius pavadinti tą patį vabzdį: peteliškė, plaštakė, drugys.

Monarchą tikriausiai visi esame matę, ypač vasaros pabaigoje. Tai gražus, trapus, maloniai spalvingas — lyg rudens lapus primenąs — gyvūnėlis. Bet nors Monarchas yra nedidelis, jis ištvermingas keliauninkas. Per vienerius metus šios peteliškės nukeliauja maždaug 4,000 mylių (6,436 km).

Rudenį jos susirenka žiemą praleisti Rocky kalnų viršūnėse, netoli Meksikos. Žiemos metu jos ilsisi. Ramiai tupėdamos, jos uždeda svorio, papilnėja. Tuo metu jos daug neskraido. Taupo riebalų atsargas būsimoms ilgomis kelionėms.

Pavasarij Monarchai skrenda į šiaurinės Amerikos valstybes. Pakeliui sustodamos, visur deda savo kiaušinėlius. Šią pareigą atlikusios, miršta.

Po tam tikro laiko iš tų kiaušinėlių išsirita vikšrai. Vėliau iš lėlyčių išeina gražios, margos peteliškės: juodos, rusvos ir geltonos. Taip Monarcho gyvenimas prasideda iš naujo.

Jei ši rudenį pamatysi Monarchą, palinkėk laimingos kelionės!

GAMTA

Rasa Jurkutė, 14 m.

Ottawa, Canada

Noriu parašyti apie gamtą. Juo daugiau apie ją imu galvoti, tuo ji darosi sudėtingesnė. Gamta yra labai keistas dalykas. Turbūt man dar ilgai teks apie ją galvoti ir vistiek pilnai jos negalėsiu suprasti. Gamta įvairiais metų laikais turi savo grožį.

Štai graži pavasario ar vasaros diena. Žmogus išeini į gamtą. Graži gamtos aplinka tave gerai nuteikia: imi gyventi prisiminimais. Štai toj ar anoj vietoj tavo kadaise būta su draugais ar šeima. Atsisėdi kur nuošalioj, jaukioj vietelėj. Gali sau ramiai

skaityti ką, rašyti laišką ar eilėraštį. Gali taip pat ir nieko nedaryti, o stebėti tik gamtą, kas joje vyksta. Štai išgirsti čiulbančius paukštelius, pamatai bėgančią voveraitę, plasnojančius drugelius ar renkančias medų darbščiasias biteles.

Dienos metu gamta yra graži vienaip, giedrią naktį, mėnuliui šviečiant yra kitaip. Pajunti savyje gamtą. Permąstai, kas širdyje: meilė, ilgesys ar skausmas...

Štai ateina ruduo. Koks nepaprastas spalvų grožis gamtoje. Kaip smagu yra vaikščioti nukritusiais medžių lapais ir stebėti, kaip jie vis krenta ir krenta... Žemė lieka padengta tarsi įvairiausių raštų ir spalvų kilimu.

Užaina žiema. Gamta leidžia ir augalams pailsėti. Krintas sniegas viską uždengia ir pakeičia. Visur balta, balta... Pasijunti tartum kitame pasaulyje būtum, kažkur užburtoje karalystėje. Tikrai sunku aprašyti gamtą, tuo labiau pilnumoje ją pajusti.

Aš visą savo gyvenimą mėginsiu ją suprasti.

ar žinai?

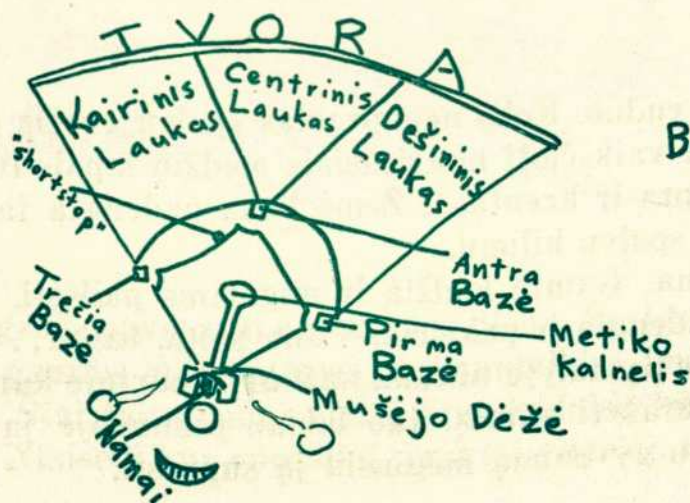
APIE BEISBOLĄ

Darius Udrys
Jackson, Michigan

Labas! Mano vardas yra Darius. Aš esu 9 metų. Žaidžiu beisbolą su "Minor League" savo valsčiuje. Noriu jums išaiškinti šį mano mėgstamiausią žaidimą.

Pradedame su STRAIKO ZONA. Taip vadinasi ta vieta, į kurią kiekvienas metėjas taiko, bandydamas sviedinį pro mušėją pramesti. Mušėjai iš eilės bando išmušti sviedinį, naudodami beisbolo lazda. Jei mušėjas 3 kartus nepataiko į sviedinį, jis turi pasitraukti. Jis sugrįžta į savo komandos suolą iki savo sekančios eilės, arba kol jo komanda vėl atsiranda beisbolo lauke.

Beisbolo DEIMANTAS yra didelis keturkampis, kuris turi bazę prie kiekvieno kampo. Svarbiausia iš tų bazių yra "naminė". Ji atrodo kaip namas aukštyn kojom. 1, 2 ir 3 bazės vadinasi tolimiausios bazės. Ant kiekvienos iš jų stovi vienas žaidėjas.

Beisbolas

Žaidėjas, kuris saugo pirmą bazę, vadinasi “pirmasis bazi-
ninkas”. Jis prižiūri savo bazę, kad niekas ant jos neužliptų. Kiek-
viena komanda bando apginti savo pirmą bazę. Jeigu nepasiseka
apginti, bando apginti antrąją, po to trečiąją. Svarbiausias tiks-
las: apsaugoti naminę bazę.

Tarp antros ir trečios bazės yra vadinamas “short stop”. Šis
žaidėjas gauda sviedinį, ir pagavęs meta į vieną iš keturių bazių.

Beisbolo deimanto viduryje yra METEJO KALNELIS. Ant
jo stovi metėjas (pitcher). Jis taiko sviedinį į straiko zoną.

Kai pasitaiko, kad gaudytojas nepagauna sviedinio, žaidėjai,
kurie vadinasi “bazių bėgikai” turi teisę bėgti į gretimą bazę. Tai
vadiname “bazių vagyste”.

Yra keturi būdai išmušti žaidėją. Pirmasis yra pagauti svie-
dinį ore, kol jis dar nepalietė žemės. Antrasis būdas: paliesti bė-
giką, kol jis dar nepalietė bazės. Trečias būdas vadinasi “prie-
vartinis”: kai bėgikas turi bėgti į gretimą bazę, bet sviedinys yra
atvykęs pas tą bazi-
ninką. Ketvirtas būdas vadinasi “strike out”.
Tai įvyksta kai metėjas prameta sviedinį tris kartus pro mušėją
straiko zonoje.

Visų beisbolo mėgėjų žiniai, dar norėčiau pridėti, kad ge-
riausios rūšies beisbolo pirštinė yra “Wilson” gamybos.

*Juozas Vilutis, 8 m.
Dariaus ir Girėno lit. mokykla
Chicago, IL*

LIETUVIŲ DIENA

Jonas Balsevičius, 14 m.

V. Kudirkos lit. mokykla, Ottawa, Canada

Šiais metais Lietuvių Diena buvo suruošta Hamiltone, Ontario. Ši diena dažniausiai įvyksta per taip vadinamą ilgąją savaitgalį spalio mėn. Programoje būna daugybė įvairiausių pramogų ir pasirodymų. Šiemet buvo: meno paroda, vaidinimas, sporto rungtynės, koncertas ir šokiai.

Į šią šventę suvažiuoja lietuviai iš įvairiausių Kanados vietų.

Šiais metais ir mūsų visa šeima važiavo į Hamiltoną. Išvažiavome iš Ottawos ankstų penktadienio rytą, norėdami suspėti tą vakarą į jaunimo šokius. Tą vakarą tėveliai išėjo į vaidinimą, ruošą Hamiltono teatro grupės, o jaunimas į šokius. Kitą dieną mes jaunieji vykome į krepšinio rungtynes tarp Hamiltono "Kovo" ir Toronto "Vyties", o tėveliai apžiūrėjo meno parodą. Vakare visiėjome į parengimą, kuris vyko didžiulėje kareivinių salėje. Ten buvo susirinkę labai daug žmonių. Sekmadienį iš ryto buvo iškilmingos pamaldos vietos katedroje, o vakare įvyko koncertas, kurio programą sudarė iš įvairių žymesnių Kanados vietų suvažiavę tautinių šokių ir dainų grupės.

Lietuvių Dienoje sutikau daug savo draugų iš vasaros stovyklos.

Laikas, ten bebūnant, labai greit prabėgo ir metas buvo grįžti namo į Ottawą.

MANO VOVERĖS

Lina Radžiūtė, 11 m.

V. Kudirkos lit. mokykla, Ottawa, Canada

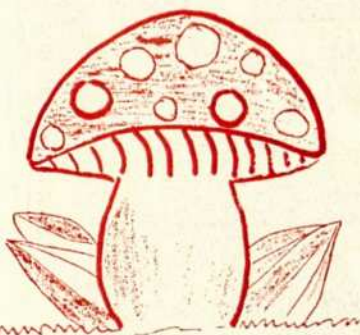
Kiekvieną dieną trys, vis tos pačios voverės ateina pas mane. Kitos dvi — lankosi 2-3 kartus į savaitę.

Aš jas maitinu duona, riešutais, gilėmis ir kartais riešutų sviestu. Jos yra nebaigščios. Maistą ima iš mano rankos. Kai jos alkanos — užlipa man net ant peties. Kai aš einu į vidų, jos seka paskui mane. Jos visos yra juodos spalvos. Nors jos visos atrodo panašios, tačiau aš jas atskiriu; kiekviena iš jų turi savąjį vardą. Aš jas pavadinau skirtingais vardais.

Mūsų namo aplinkoje yra gana nemažai kačių, kurios visada tyko sugauti voverę ir papiauti. Mano pripratintos voverės yra labai gudrios ir nei viena iš jų iki šiol nebuvo kačių papiauta.

Kiekvieną rytą kai pasirodo voverės ir atbėga pas mane, aš jas tuojau pamaitinu. Kai jų iš ryto nepamatau, padedu joms maisto ir pašaukiu jas. Jos visada ir veik visos tuojau pasirodo.

Mes turime taip pat prisijaukinę ir katę, kuri dažnai ateina pas mus, bet toji katė voverių negaudo.

*Elenutė Tuškenytė, 9 m.
Chicago, IL*

*Aidukas Kupčinskas, 3 m.
Walpole, MA*

MANO ŠUO LIPPI

Šoka aukštyn,
Ėda be sustojimo...
Kanda,
loja...
Tai mano Lippi.
Greitai bėga
Lyg neturėdama proto.
Žaidžia,
laižo...

Tai mano Lippi.
Miega saldžiai
Kaip angeliukas...
Rami,
tyli...
Tai mano Lippi.

*Diana Kiliūtė, VII kl.
eil. laimėjo III vietą konkurse.
K. Donelaičio mokykla
Chicago, IL*

*Operacinėje
Marius Tijunėlis
Chicago, IL*

Mįslių atsakymai: 1. gulbė, 2. bitė, 3. žuvis, 4. vėžys, 5. sliekas, 6. voras.

Kryžiažodžio atsakymai: Skersai — 1. ko, 6. dramblys, 7. pelėda, 9. kala, 10. po, 11. aria, 14. kengūra, 16. ima, 18. ji, 19. vilkas, 20. nes, 21. ėda, 22. drambliukas, 24 tigras. Išilgai — 2. oda, 3. ta, 4. gyvatė, 5. meška, 7. papūga, 8. ėda, 12. beždžionė, 13. gulbė, 17. lapė, 23. ta.